

TEMATICKÝ PLÁN CH 8. ROČNÍK (týden 11.5.-15.5.)

Moc zdravím.

Předem bych vám chtěla poděkovat za plnění domácích úkolů (někdo stále ještě nezačal, že?). Jsem překvapená, jak jste doposud zvládli názvosloví anorganických sloučenin.

Snad jste si od chemie odpočinuli a načerpali jste síly do další práce.

Tento týden nás čeká téma tříprvkové sloučeniny – hydroxidy.

Posílám vám poznámky, včetně názvosloví. Pokud by vám nebylo cokoli jasné, tak mi napište na nemejcova@zskasejovice.cz. Na konci poznámek máte krátký domácí úkol, který mi pošlete na:

nemejcova@zskasejovice.cz do 15.5. do 14:00

Přeji mnoho úspěchů a zdraví

Němejcová

TŘÍPRVKOVÉ SLOUČENINY

= molekuly sloučeniny jsou složeny ze 3 prvků (př. NaOH, HNO₃)

- Hydroxidy
- Kyslíkaté kyseliny
- Soli kyslíkatých kyselin

HYDROXIDY(ZÁSADY)

- obsahují **hydroxidový aniont (OH)⁻** (pozor aniont tvoří 2 prvky – závorka platí pro oba prvky; čte se ó há mínus)
- sloučeniny, které obsahují hydroxidový aniont (OH)⁻ vázaný (převážně) na kationt kovu
- pokud se rozpouštějí ve vodě → reagují zásaditě
- použití: neutralizace kyselin, výroba solí
- silné žiraviny – pravidla pro manipulaci
 - při práci používáme ochranné pomůcky (rukavice, brýle)
 - pevné hydroxidy nikdy nebereme do ruky
 - mísení pevných hydroxidů s vodou nebo ředění kapalných hydroxidů provádíme za důkladného míchání
 - pokožku zasaženou hydroxidem omýváme dostatečným množstvím vody a provedeme neutralizaci octem

názvosloví

- pravidla stejná jako u oxidů, sulfidů, halogenidů (např. název sloučeniny se skládá z podstatného jména a přídavného jména atd.)
- podstatné jméno **hydroxid** a přídavné jméno **název prvku + koncovka daného oxidačního čísla**

viz. učebnice str. 68

Ca(OH)₂ vzoreček se přečte cé á ó há dvakrát

B(OH)₃ vzoreček se přečte bé ó há třikrát

odkaz na názvosloví hydroxidů (nenašla jsem lepší video, jen místo nějakého matematického příkladu proved'te křížové pravidlo; nezapomeňte! OH je v závorce)

https://www.youtube.com/watch?v=bb1zaTx_AR4

zástupci

HYDROXID SODNÝ (NaOH), HYDROXID DRASELNÝ (KOH)

- pevná bílá látka dobře rozpustná ve vodě
- jejich roztoky rozkládají tuky
- **roztoky** se nazývají **louhy** a jsou žraviny
- využití: výroba mýdel, papíru, čištění vratných lahví

HYDROXID VÁPENATÝ (Ca(OH)₂)

- vzniká reakcí oxidu vápenatého s vodou (v sešitě viz. dříve), silná exotermická reakce
(=reakce, při které se teplo uvolňuje do okolí)
- použití: ve stavebnictví – příprava malty, omítkových směsí
v zemědělství a lesnictví – k vápnění překyselené půdy
při výrobě cukru
dezinfekce stěn (dříve k malování místností)

DOMÁCÍ ÚKOL – procvičování názvosloví

hydroxid kobaltitý

hydroxid manganatý

hydroxid stříbrný

hydroxid chromitý

hydroxid železný

Hg(OH)₄

Pt(OH)₃

Mg(OH)₂

LiOH

AuOH